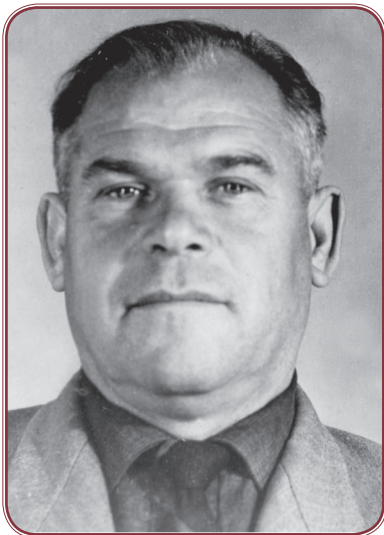

НА ПОЧАТКУ ІСТОРІЇ ІНСТИТУТУ ЗАХИСТУ РОСЛИН

Виповнилося 100 років від дня народження Г.Н. Жигаєва і 110 років з дня народження Є.М. Кітіцина. Неоціненний внесок зробили ці вчені у розвиток науки із захисту рослин, з їхніми іменами пов'язане також становлення Інституту захисту рослин Національної академії аграрних наук України

Жигаєв Георгій Ничипорович (25.04.1914 — 20.08.1982) — вчений у галузі ентомології та біологічного захисту рослин, кандидат сільськогосподарських наук. Народився в с. Дружне Єнакіївського району Донецької області. 1941 року закінчив Харківський сільськогосподарський інститут, отримав спеціальність агроном-рільник.

З самого початку Великої Вітчизняної війни й до Дня Перемоги Георгій Ничипорович зна-

ходився в діючій армії в складі Західного, Центрального, Брянського, 1-го Білоруського та 2-го Прибалтійського фронтів. За бойові заслуги був нагороджений орденами Червоної Зірки, Вітчизняної війни II ступеня, п'ятьма медалями, мав 11 подяк.

З 1946 року, зі створенням у системі Академії наук УРСР Інституту ентомології і фітопатології, і до останніх днів життя Г.Н. Жигаєв свою трудову та наукову діяльність пов'язав із цією установою (в 1956 р. реорганізована в Український науково-дослідний інститут захисту рослин). Він працював на посаді молодшого, а з 1960 р. — старшого наукового співробітника лабораторій та відділів ентомологічного напрямку.

Г.Н. Жигаєв здійснював широкий спектр наукових досліджень з розробки ефективних заходів захисту сільськогосподарських культур від шкідників. Він вивчав вплив живлення комах різними рослинами на їхню плодючість. Працював над проблемами вдосконалення способів розведення трихограми, оцінки ефективності її застосування для контролю чисельності шкідників плодових та овочевих культур, виявлення спеціалізованих біологічних форм цієї паразитичної комахи. Для захисту від дротяників завіз в Україну паразита цих шкідників і провів роботу щодо його акліматизації. Підготував і 1955 року захистив дисертацію на тему «Новий принадний метод боротьби з дротяниками».

Наукові дослідження вченого були також пов'язані з розробкою ефективних заходів захисту цукрових буряків від бурякового довгоносика, картоплі від колорадського жука; вивчав стійкість оранжерейної білокрилки проти хімічних засобів захисту. Ним обґрунтована можливість застосування проти колорадського жука мікробіологічного препарату Боверин з хімічними пестицидами у малих нормах.

Георгій Ничипорович надавав величезну допомогу виробництву широким впровадженням результатів своєї роботи, а також читанням лекцій із проблем захисту рослин спеціалістам сільського господарства і технікам. Автор близько 100 опублікованих наукових праць.

Кітіцин Євген Миколайович (05.03.1904 — 1986) — вчений у галузі ентомології та захисту рослин, кандидат сільськогосподарських наук. Народився у м. Лубни Полтавської області. Протягом 1923—1941 років працював на посаді ентомолога сільськогосподарських дослідних станцій та в цукротрестах, служив у лавах Червоної Армії. У 1935 р. закінчив агрономічний факультет Білоцерківського сільськогосподарського інституту.

Учасник Великої Вітчизняної війни. У грудні 1945 р. демобілізований як інвалід війни. Нагороджений медалями «За бойові заслуги», «За перемогу над Німеччиною» тощо.

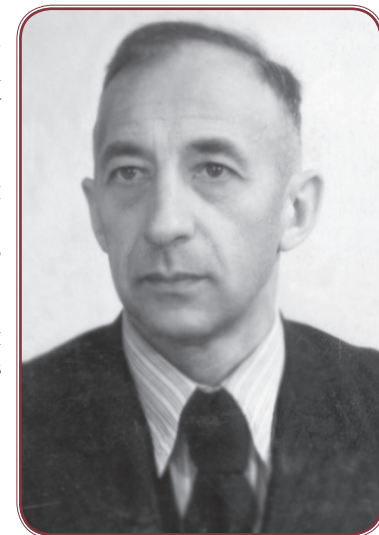
1946—1947 рр. — старший науковий співробітник Всесоюзного науково-дослідного інституту цукрових буряків.

З листопада 1947 р. і до виходу на пенсію (1977 р.) свою трудову та наукову діяльність Є.М. Кітіцин пов'язав з Інститутом ентомології і фітопатології АН УРСР (УкрНДІЗР). Спочатку працював молодшим науковим співробітником лабораторії токсикології, з 1957 р. — старшим науковим співробітником відділу по боротьбі з буряковим довгоносиком, а з 1963 р. — відділу хімічного методу боротьби.

Багато працював над дуже гострою для сільського господарства проблемою контролю чисельності бурякового довгоносика. У 1949—1952 рр. в господарствах Полтавської, Кіровоградської, Київської та інших областей він провів серію дослідів із вивчення ефективності обробки насіння цукрових буряків Гексахлораном, що послужило основою для розробки нового методу захисту рослин від шкідників — токсикації сходів. 1954 року увійшов до складу тимчасового колективу Інституту, який у творчій співдружності з ученими інших установ провадив дослідження з розробки ефективних заходів захисту цукрових буряків від довгоносика. Результати цієї роботи виявилися успішними, що дало змогу представити Міністерству сільського господарства УРСР відповідні рекомендації.

Євген Миколайович Кітіцин сконструював та випробував прилад для механізованого вибирання бурякового довгоносика з колодязів ловильних канавок, який свого часу набув широкого застосування в бурякових господарствах. Провів досліді щодо приписівного внесення гранульованого Фосфаміду і цей захід захисту посівів цукрових буряків від довгоносика також був рекомендований до впровадження.

За результатами численних наукових досліджень підготував і в 1957 р. захистив дисертацію, опублікував близько 50-ти праць, мав 3 свідоцтва на винаходи.

М.В. КРУТЬ

Інститут захисту рослин НААН